

Wat zijn afgeleide producten (bijvoorbeeld opties, warrants en turbo's)?

Afgeleide producten zijn complexe financiële instrumenten waarvan de eigenschappen en de waarde bepaald worden door de eigenschappen en de waarde van onderliggende activa, meestal een grondstof, obligatie, aandeel, valuta of index.

Genoteerde afgeleide producten hebben een koersnotering en kunnen dus op de financiële markten worden verhandeld.

Al deze producten worden gekenmerkt door een **hefboomwerking**. De hefboom zorgt ervoor dat een beperkte stijging of daling van een onderliggende waarde resulteert in een relatief grotere wijziging van de waarde van het afgeleid product. De koersschommelingen van dergelijke producten kunnen dus zeer belangrijk zijn.

Kenmerken

De belangrijkste vormen van afgeleide producten zijn opties, warrants en turbo's.

Optie

Wie een optie koopt, krijgt het recht (niet de verplichting) om op een bepaalde datum of gedurende een bepaalde termijn een onderliggende waarde te kopen (**call optie**) of te verkopen (**put optie**) tegen een vooraf vastgelegde prijs (**uitoefenprijs**).

De onderliggende waarde zijn de effecten of de goederen waarop de optie betrekking heeft. Het kan gaan om aandelen of een aandelenindex, maar ook om valuta's, grondstoffen, obligaties enz.

De houder van de optie kan zijn recht uitoefenen tot op de vervaldag. Hij betaalt voor dit recht een **optiepremie** aan een tegenpartij, de schrijver (uitgever) van de optie. Deze schrijver is een andere belegger die er zich toe engageert om, in ruil voor de optiepremie, de onderliggende waarde te kopen of te verkopen tegen de vooraf vastgestelde prijs, als de houder van zijn recht gebruik wil maken.

U kunt een optie gebruiken voor allerlei doeleinden: uzelf indekken tegen een risico, een extra rendement boeken, speculeren op de stijging of daling van allerlei activa, zoals grondstoffen, rentetarieven, wisselkoersen, aandelen, indexen ...

Opties worden verhandeld op een beursplaats, specifiek voor opties. De houder kan op deze beurs zijn optie doorverkopen aan iemand anders.

Warrant

Een warrant vertoont gelijkenissen met een optie. Een warrant geeft het recht om op een bepaald moment in de toekomst aandelen, andere effecten, ... te verhandelen tegen een vooraf vastgelegde prijs. Warrants die het recht geven om een bepaalde onderliggende waarde te kopen noemen we **call warrants**; warrants die het recht geven om een bepaalde onderliggende waarde te verkopen noemen we **put warrants**.

Maar er zijn ook belangrijke verschillen:

- in tegenstelling tot een optie, die wordt verhandeld op een beursplaats, specifiek voor opties (**optiebeurs**), noteren warrants op een klassieke beurs (zoals bijvoorbeeld Euronext).
- warrants worden uitgegeven door een onderneming of door een financiële instelling die warrants op bepaalde aandelen verhandelt in tegenstelling tot opties die uitgegeven worden door de optiebeurs.
- de **uitoefenperiode** van een warrant (de periode waarin de belegger zijn recht kan uitoefenen) van een warrant is meestal langer dan die van een optie.
- de voorwaarden voor de opties worden vastgelegd door de optiebeurs en zijn sterk gestandaardiseerd. De voorwaarden voor een warrant worden bepaald door de uitgevende financiële instelling.

FINTRO

BNP PARIBAS GROEP

Turbo

Een turbo (ook bekend als **speeder** of **sprinter** afhankelijk van de uitgevende financiële instelling) vertoont gelijkenissen met een optie. Een turbo is eveneens een beursgenoteerd effect waarbij u met een hefboom versneld kunt profiteren van een stijging of een daling van bepaalde onderliggende waarden, zoals aandelen, beursindexen, grondstoffen enz. Als u wilt inspelen op een stijging van de onderliggende waarde, koopt u een **turbo long**. Als u een **turbo short** koopt, verwacht u een daling van de onderliggende waarde.

Een belangrijk verschil met opties is de manier waarop de hefboomwerking tot stand komt. Bij een turbo is dit mogelijk doordat u slechts voor een beperkt deel in de onderliggende waarde belegt. Het resterende bedrag wordt immers uitgeleend door de financiële instelling die deze turbo op de markt brengt (**financieringsniveau**). Met een turbo ontvangt u dus de volledige stijging of daling van een onderliggende waarde, maar u koopt slechts een fractie van de onderliggende waarde. De hefboom geeft aan hoeveel sterker de koers van de turbo zal wijzigen voor elke wijziging van het onderliggende. Een turbo op de BEL20 met een hefboom 5 betekent dat wanneer de BEL20 stijgt met 1%, de waarde van de turbo met 5% zal stijgen.

De turbo heeft in tegenstelling tot een optie geen vervaldag, maar om te vermijden dat een klant meer kan verliezen dan zijn inleg, is er wel steeds een **stop loss niveau**. Wanneer de koers van de onderliggende waarde dit stop loss niveau bereikt, houdt de turbo op te bestaan.

Door de grote **hefboomwerking**, zijn dit zeer risicovolle producten, waarbij een kleine daling of stijging van de onderliggende waarde snel tot heel grote verliezen kan leiden.

Risico's

Afgeleide producten brengen over het algemeen aanzienlijke risico's met zich mee, waarbij investeringsverliezen soms groter zijn dan het belegde bedrag. Ze zijn daarom meer geschikt voor onderlegde beleggers. Over het algemeen zijn volgende risico's gemeenschappelijk voor opties, warrants en turbo's:

Volatiliteitsrisico: dit risico is belangrijk in de context van bepaalde afgeleide producten en kan verder worden versterkt door het hefboomeffect. Het is mogelijk om het volledige geïnvesteerde bedrag te verliezen als de verwachte voorspellingen niet worden gerealiseerd.

Liquiditeitsrisico: dit is afhankelijk van de klasse van het afgeleide product in kwestie. Over het algemeen is dit risico laag voor gestandaardiseerde afgeleide producten, aangezien deze producten verhandelbaar zijn op de secundaire markten. Sommige afgeleide producten zijn echter niet verhandelbaar op deze markten en hebben daarom een hoog liquiditeitsrisico.

Wisselkoersrisico: dit risico is hoofdzakelijk afhankelijk van de samenstelling en van de munteenheid van de onderliggende activa.

Renterisico: dit risico is hoofdzakelijk afhankelijk van de samenstelling van de onderliggende activa.

Tegenpartijrisico: dit risico, inclusief het risico verbonden aan de insolventie van de tegenpartij, is aanwezig bij afgeleide producten.

Risico op afwezigheid van inkomen: dit risico is in principe beperkt, omdat bij dit type producten geen inkomsten worden voorzien.

Andere risico's :

- **Risico door hefboomwerking:** bepaalde afgeleide producten die voor speculatieve doeleinden worden gebruikt, versterken de schommelingen van de onderliggende waarde zeer sterk. Dit noemt men de hefboomwerking. Afgeleide producten zijn onderworpen aan een sterk hefboomeffect en kunnen leiden tot een totaal verlies aan investeringen (dat soms hoger kan zijn dan het bedrag van de investering).
- **Risico's die voortvloeien uit de combinatie van twee of meer financiële instrumenten:** dit risico is duidelijk aanwezig in de context van afgeleide producten. De combinatie van twee financiële producten kan leiden tot grotere risico's dan deze die inherent zijn aan elk van deze individuele producten.
- **Risico verbonden aan de beperking van uitstapmogelijkheden:** de mogelijkheden tot uitstap, in de context van afgeleide producten, kunnen beperkt zijn en aanzienlijke kosten met zich meebrengen, vooral wanneer de belegger het contract eenzijdig wil beëindigen.

FINTRO

BNP PARIBAS GROEP

Kosten en belastingen

Als u afgeleide producten koopt, houdt u best rekening met de kosten en taksen die u moet betalen. Deze beïnvloeden immers het rendement.

Kosten

Transactiekosten: vergoeding voor de tussenkomst van de bank bij verrichtingen op secundaire markt (aandelen en obligaties).

Bewaarloon: kosten die de bank aanrekent voor het bewaren van effecten op een effectenrekening.

Belastingen

Taks op beursverrichtingen (TOB): als u genoteerde afgeleide producten koopt op de markt, moet u beurstaks betalen.

Meer weten over afgeleide producten?

Ga naar www.wikifin.be of lees onze *Informatiebrochure financiële instrumenten* op onze website www.fintro.be.

Fintro is een afdeling van BNP Paribas Fortis NV, Warandeberg 3, 1000 Brussel (RPR Brussel – BTW BE0403.199.702).
V.U. Charline Van Droogenbroeck, BNP Paribas Fortis NV, Warandeberg 3, 1000 Brussel

FINTRO. GAAT VER, BLIJFT DICHTBIJ.

fintro.be